

ارزیابی اثرات ویروس کرونا در صنعت ورزش

علی محمد صفانیا^۱، رها برهمند^۲

تاریخ وصول: ۹۹/۰۲/۱۵

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۳/۲۰

چکیده

با توجه به شیوع ویروس کرونا در سطح جهان، عملکرد صنایع با تغییرات زیادی روبه رو شده است. ورزش یکی از صنایع فعالی است که این روزها با تغییرات ناگهانی پاندمی کرونا مواجه است. هدف از انجام این تحقیق، ارزیابی اثرات ویروس کرونا در صنعت ورزش است. تحقیق حاضر با استفاده از روش کتابخانه‌ای انجام پذیرفته است. جمع‌آوری منابع با استفاده از موتورهای Google Scholar، Sciencedirect، Magiran، SID، PubMed و Irandoc صورت گرفت که ۲۴ منبع یافت شد و از میان آن‌ها ۱۲ منبع مرتبط، بر اساس یافته‌های تحقیقات مورد بررسی قرار گرفت. سپس یافته‌های منابع، مورد بررسی قرار گرفتند. بر این اساس پاندمی کرونا در صنعت ورزش دارای اثرات مثبت و منفی بی‌شماری است. بیشتر تحقیقات صورت گرفته بر روی ضررهای مالی ناشی از ویروس کرونا تمرکز کرده‌اند در حالی که ضررهای دیگری از قبیل، ضربه‌های روحی و روانی، اجتماعی و سیاسی چندان مورد توجه قرار نگرفته است. از جمله اثرات مثبت کرونا می‌توان به توسعه ورزش در خانه، با توجه به فراغت پیش آمده برای افراد اشاره کرد. در نتیجه به منظور خروج از بحران پیشنهاد می‌شود با توجه به اهمیت مدیریت در سازمان‌های ورزشی مدیران، استراتژی‌های مناسبی را جهت مواجهه با دوران پسا کرونا ارائه دهند و محققان اثرات ویروس کرونا را با توجه به جنبه‌های متفاوت در صنعت ورزش مورد بررسی قرار دهند. با وجود متغیر بودن این اثرات در هر نقطه‌ی جهان پیشنهاد می‌شود استراتژی‌های ارائه شده بومی‌سازی گردند.

واژگان کلیدی: ویروس کرونا، اثرات کرونا در ورزش، پسا کرونا، صنعت ورزش، ارزیابی

۱. استاد گروه علوم ورزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

a.m.safania@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری رشته مدیریت ورزشی، گروه علوم ورزشی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی،

تهران، ایران.

مقدمه

امروزه جهان با حضور ناگهانی ویروس کرونا، در حال مواجهه با شرایطی متفاوت است. تغییرات در سطح جهان با سرعت بسیار زیاد در حال پیشروی است و سبک زندگی افراد، فرهنگ، اقتصاد، سیاست و تمام ابعاد زندگی بشریت با دگرگونی زیربنایی رو به رو است. این دگرگونی‌ها موجب سردرگمی و ترس در جامعه شده است و صنایع در تلاش هستند تا خود را با شرایط کنونی هماهنگ سازند و به شرایط عادی زندگی بازگردند.

بیماری کرونا نوعی بیماری عفونی است که در وهان چین شیوع پیدا کرد. بیشتر افراد آلوده به این ویروس، بیماری تنفسی خفیف تا متوسط را تجربه می‌کنند و در مواردی بدون نیاز به درمان خاص، بهبود می‌یابند. افراد مسن و افراد دارای مشکلات پزشکی حاد، مانند بیماری‌های قلبی عروقی، دیابت، بیماریهای مزمن تنفسی و سرطان در معرض خطر جدتری نسبت به بقیه افراد قرار دارند (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۱۹). این ویروس با ایجاد تغییراتی در شرایط اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، شکل اصلی و شناخته شده فعالیت‌ها را دگرگون ساخته است و دنیا را با مسائلی که هم دارای جنبه‌های مثبت و هم منفی است رو به رو کرده است. یکی از این صنایع درگیر صنعت ورزش است. ورزش امروزه بخش مهمی از زندگی افراد را در بر می‌گیرد و با شیوع ویروس کرونا، صنعت ورزش نیز به عنوان یک صنعت فعال و تأثیرگذار با شرایطی متفاوت مواجه است. بسیاری از مسابقات ورزشی در سراسر جهان متوقف شدند و با تعطیلی اماکن ورزشی بحران‌هایی برای این صنعت به وجود آمده است. در شرایط کنونی مدیریت ورزش در جهان به یک نیاز اساسی تبدیل شده است، زیرا ورزش علاوه بر بالا بردن ایمنی بدن برای مقابله با ویروس کرونا موجب حفظ سلامت روحی و روانی افراد نیز می‌گردد از این رو یکی از عوامل مهمی به حساب می‌آید که در شرایط کنونی باید به درستی مدیریت شود. با بررسی مطالعات صورت گرفته در حوزه ورزش و کرونا یافته‌های ساتو^۱ (۲۰۲۰) نشان داد که با متوقف شدن مسابقات ورزشی جامعه ی ورزش با بحرانی جبران ناپذیر مواجه شده است و با توجه به رتبه بندی‌ها و سهمیه‌های ارائه شده، از سرگیری کار با شرایطی ناعادلانه صورت می‌گیرد، از این رو سیاست‌هایی را به عنوان جایگزین برای سهمیه‌های کسب شده مطرح کرده است و بیان می‌کند به منظور

1. Csato

اجرای منصفانه بازی‌ها پس از پایان یافتن محدودیت‌ها، کسب سهمیه باید مجدد صورت بگیرد و استراتژی‌ها و آیین‌نامه‌های جدید برای مقابله با این شرایط تدوین گردد. پارنل و همکاران^۱ (۲۰۲۰) در تحقیق خود با عنوان "کرونا و ورزش" به بررسی تأثیرات کرونا در ورزش و مسابقات ورزشی پرداختند و بیان کردند که مدیران در حال حاضر آمادگی لازم برای مواجهه با چنین بحرانی را ندارند. نتایج این تحقیق نشان داد که کرونا باعث شده است عملکرد کلی سازمان‌های ورزشی با تغییرات بنیادین مواجه گردد. همچنین ارزیابی خطر را به عنوان یکی از مهمترین عوامل مطرح شده است و بیان کردند که با ارزیابی خطر و مدیریت صحیح می‌توان برای مواجهه با بحران‌هایی مشابه، عملکرد بهتری داشت.

تیمپکا^۲ (۲۰۲۰) در تحقیق خود با عنوان "ورزش و کرونا، مسائل اساسی در خروج از بحران" بیان کرد که بسیاری از کشورها به منظور مقابله با بحران پیش آمده برای جامعه ورزش دست به اقداماتی زده‌اند. به عنوان مثال دولت سوئد به منظور حمایت از اماکن ورزشی آسیب‌دیده و ام‌هایی را در اختیار بخش‌های آسیب‌دیده قرار داده است. همچنین سازمان‌هایی غیر دولتی نیز به صورت داوطلبانه به کمک این بخش‌ها شتافته‌اند. در این تحقیق بیان شد، مسئولیت‌پذیری اجتماعی و کمک‌های دولتی در دوران پسا کرونا در صنعت ورزش بسیار حائز اهمیت است.

برت^۳ و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیق خود با عنوان "کرونا و توصیه‌هایی برای ورزشکاران حرفه‌ای" نتیجه گرفتند که تمرکز فعلی بر جلوگیری از شیوع ویروس تنها از طریق حفظ فاصله اجتماعی و سایر اقدامات بهداشتی متداول است. به این منظور برای هماهنگی با شرایط کنونی فعالیت‌های ورزشی باید با رعایت پروتکل‌های بهداشتی ارائه شده صورت بگیرد و بهتر است از نوآوری در فعالیت‌های ورزشی استفاده گردد.

حمامی^۴ و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیق خود بیان کردند که کرونا شکل کلی ورزش را دچار تغییر کرده است و با شکل‌گیری قرنطینه خانگی، خانه محیط اصلی برای انجام فعالیت ورزشی می‌باشد که یکی از آثار کرونا به حساب می‌آید و شعار "فعال ماندن در

1. Parnel
2. Timpka
3. Brett
4. Hammami

خانه" را برای تحقیق خود برگزیده است. کرونا جامعه ورزش را با بحران مالی نیز مواجه کرده است و این بحران مالی شامل بیکاری چندین ماهه مربیان، مدیران و کارکنان بخش‌های فرعی اماکن ورزشی و مسابقات شده است و جبران این ضرر مالی بزرگ از دیگر معطلات پاندمی کرونا است.

نیکولا و همکاران (۲۰۲۰) نیز در تحقیق خود با عنوان تأثیرات اقتصادی اجتماعی کرونا بیان کردند که در صنعت ورزش بحران عظیمی رخ داده است و این صنعت با مشکلات مالی فراوانی دست و پنجه نرم می‌کند.

با توجه به مباحثی که بیان شد هدف از انجام این تحقیق، ارزیابی اثرات کرونا در صنعت ورزش است. با انجام این مطالعه به صورت مروری و با استفاده از منابع موثق می‌توان به آثار مثبت و منفی کرونا در صنعت ورزش پی برد و زمینه را برای تحقیقات وسیع‌تر، آماده ساخت.

روش

این مطالعه از نوع مطالعات ثانویه است و روش اجرای آن مرور بهترین شواهد است. منابع شامل مقالات و سایت‌های معتبر می‌باشند. به منظور مطالعه دقیق، منابع در بازه زمانی دی ماه ۹۸ تا اردیبهشت ۹۹ مورد بررسی قرار گرفتند. در انتخاب متون از منابع انگلیسی زبان استفاده شد. ۲۴ منبع یافت شد که از میان آن‌ها ۱۲ مورد که مرتبط‌ترین منابع بوده‌اند، مورد بررسی قرار گرفتند. موضوعات مورد استفاده در جستجو عبارتند از: ویروس کرونا و ورزش، اثرات ویروس کرونا بر ورزش، مدیریت سازمان‌های ورزشی در زمان شیوع ویروس کرونا، ویروس کرونا، استراتژی‌های مقابله با کرونا در ورزش. جمع‌آوری منابع با استفاده از موتورهای Irandoc، Magiran، SID، PubMed، Sciencedirect، Google Scholar صورت گرفت. از میان مقالات مرتبط‌ترین مقالات و متونی که مرتبط با اثرات کرونا بر صنعت ورزش بود برگزیده شدند و یافته‌های متون سپس مورد بررسی و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج

هدف اصلی از انجام این پژوهش ارزیابی اثرات کرونا بر صنعت ورزش است. در شرایط کنونی با توجه به شیوع ویروس کرونا در جهان، تعداد کلی بیماران مبتلا به این ویروس طبق آخرین آمار به شمار ۴.۴۳۴.۶۵۳ نفر رسیده است که از این میان ۳۰۲.۱۶۹ نفر جان خود را

از دست داده‌اند و در حال حاضر ۲۱۶ کشور در حال مقابله با ویروس کرونا هستند (سازمان بهداشت جهانی، ۲۰۲۰). آمار مبتلایان به این بیماری در ایران به ۱۱۸ هزار نفر رسیده است و فوت شدگان ۶۹۳۷ نفر هستند. کرویف (۲۰۲۰) بیان می‌کند که با توجه به هر نقطه‌ای از جهان که ورزش را مورد بررسی قرار دهیم، تأثیر بحران ویروس کرونا متغیر است. در ورزش‌های حرفه‌ای، هنگامی که استادیوم‌های بزرگ، حقوق تلویزیون، اسپانسرها و حجم قابل توجهی از درآمد، مد نظر قرار می‌گیرند، اثرات ویروس کرونا مشهودتر می‌گردد.

منبع اصلی درآمد برای ورزش‌های حرفه‌ای معمولاً از حق پخش تلویزیونی است که براساس قراردادی با شرایط حقوقی دریافت می‌گردد. بنابراین لازم است در شرکت‌های بیمه، بندی اضافه گردد تا در صورت بروز شرایطی مشابه باشگاه‌ها و اماکن ورزشی ضرر کمتری را متحمل شوند. قطعاً تأثیرات نهایی کرونا در حال حاضر قابل پیش‌بینی نیست، زیرا از نظر منطقی، هنوز مشخص نیست که زمان آغاز به فعالیت صنعت ورزش و مسابقات چه زمانی است و آیا براساس تقویم‌های ارائه شده پیش می‌رود یا خیر. اگر از جنبه‌ای دیگر به دنیای ورزش نگاه کنیم، با مراکز تناسب اندام، مراکز سلامتی، مشاغل متمرکز بر فعالیت بدنی و سلامتی و به طور کلی نمای دیگری از ورزش مواجه می‌شویم. مشتریان نهایی در این بخش شهروندانی هستند که در یک مرکز تناسب اندام یا یک باشگاه ورزشی ثبت نام می‌کنند که در شرایط کنونی این اماکن تعطیل هستند. بنابراین در این لحظه خدمتی ارائه می‌شود که پرداخت برای آن صورت گرفته است ولی امکان استفاده از آن ممکن نیست. ولی برخی از باشگاه‌ها و مراکز تناسب اندام اقدام به فعالیت در شبکه‌های اجتماعی کرده‌اند و کلاس‌های خود را به صورت آنلاین برگزار می‌نمایند که استراتژی مناسبی به نظر می‌آید. آنها تضمین می‌کنند که مربیان شغل خود را حفظ کنند ولی باز هم بسیاری از مربیان از این استراتژی استفاده نمی‌کنند. استراتژی‌های بسیاری وجود دارد به این منظور که مشاغل در مواجهه با بحران‌ها از بین نروند و به فعالیت خود در دوران پسا کرونا ادامه دهند به عنوان مثال، کمک‌های دولتی، کمک‌های داوطلبانه، استفاده از شبکه‌های مجازی، کمک گرفتن از شهرداری، استفاده از وام‌های دولتی و استراتژی‌های دیگر. از جمله کارهایی که پیشنهاد می‌شود در این دوره صورت بگیرد، حذف مالیات با توجه به کاهش درآمد بخش‌ها است. همچنین آگاهی بخشی‌های تبلیغاتی نیز بسیار مورد توجه قرار گرفته است. با از سرگیری فعالیت‌های ورزشی و شروع مسابقات باید استراتژی‌های مناسب برای دوران پسا کرونا مورد

بررسی قرار بگیرد. هر نوع فعالیت ورزشی که مربوط به رویدادهای ورزشی خاص باشد، باید مجدد زمینه‌های کسب مزیت رقابتی را مورد بررسی قرار دهد، هم در سطح دریافت حق پخش تلویزیونی و هم با عنوان گرفتن حامی مالی. این دو مورد مهم هستند زیرا حامی مالی علاقه مند به قرار گرفتن در معرض نمایش در رسانه‌ها و نگاه افراد است. در نتیجه اگر حامی مالی به درستی انتخاب گردد برای بیشتر دیده شدن خود فعالیت ورزشی را نیز به موفقیتی دوچندان می‌رساند.

در صنعت ورزش اگر رقبا با یکدیگر شبکه ارتباطی قوی داشته باشند امکان موفقیت آن‌ها از طریق روش‌های جمعی دوچندان خواهد بود. در شرایط کنونی ورزش حرفه‌ای با مشکلات فراوانی مواجه است، زیرا زمان دقیق شروع مسابقات مشخص نیست، در نتیجه نمی‌توان تصمیم‌گیری قطعی انجام داد. در شرایط پسا کرونا، تأثیرات به جا مانده نه تنها اقتصادی هستند بلکه شامل تأثیرات لوجستیکی و عملیاتی نیز می‌گردند زیرا بعد از یک تعطیلی ۳-۴ ماهه با آغاز به کار مجدد فعالیت‌های ورزشی، تعیین نگرش افراد و رفتار آن‌ها به صورت کامل قابل تشخیص نیست، در نتیجه داشتن برنامه‌ای همه جانبه برای رویارویی با شرایط پسا کرونا بسیار مهم است.

ای.اس.پی. ان^۱ (۲۰۲۰) بیان می‌کند، بر اساس گزارشات کارکنان صنعت ورزش با شیوع ویروس کرونا در جهان، با ضرری معادل ۱۲ بلیون دلار، مواجه شده است.

کل خسارات وارده به شرح زیر است:

- طرفدار: ۵.۵ میلیارد دلار
 - بازیکن: ۳.۹ میلیارد دلار
 - گردشگری ورزشی جوانان: ۲.۴ میلیارد دلار
- پارنل (۲۰۲۰) بیان می‌کند که در مطالعات انجام شده و استراتژی‌های ارائه شده برای رویایی با شرایط کنونی در صنعت ورزش، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- کنسل کردن رویدادهای موقت و تعلیق مسابقات با پتانسیل فوق‌العاده برای پخش در تلویزیون؛
 - دورکاری اجتماعی برای کاهش ارتباط مستقیم و نزدیک افراد در جامعه؛

- محدودیت سفرهای ورزشی، از جمله کاهش پروازها و محدودیت‌های حمل و نقل؛
- قرنطینه خانگی و ورزش در خانه؛
- اعمال تغییر در فرهنگ ورزش؛
- استفاده از استراتژی کاهش در سازمان‌های ورزش؛
- استفاده از مدیریت و ارزیابی خطر در صنعت ورزش.

استفاده از استراتژی‌های ارائه شده به ویژه در فرایندهای تصمیم‌گیری رهبران ورزش، می‌تواند نقش مهمی داشته باشد. اگر استراتژی‌ها بدون ارزیابی ریسک انجام شود، نتیجه اجتماعی و اقتصادی ناشی از رویدادهای لغو شده ممکن است پرهزینه و دارای خسارت‌های جبران‌ناپذیر مالی و انسانی باشد. بر اساس یافته‌های پارنل، بیان می‌شود پیامدهای ناشی از تعطیلی صنعت ورزش در زمان شیوع کرونا به صورت کامل نمایان نیست از این رو انجام تحقیقات گسترده و ارزیابی شرایط کنونی این صنعت کمک شایانی به مدیران می‌کند تا با بررسی‌های دقیق از دیدگاه اجتماعی- فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، تاثیر این تغییرات را در تمامی زمینه‌های مرتبط با ورزش مورد بررسی قرار دهند. در ادامه بیان می‌کند که روش مدیریتی در ورزش به طور کامل دگرگون شده است ولی هیچ شکی وجود ندارد که تا همین لحظه نیز فعالیت ورزشی در مقابله با کرونا نقش بسیار مهمی را ایفا کرده است. بررسی یافته‌های موجود، جامعه ی ورزش را برای مواجهه با بحران‌های بعدی آماده می‌سازد.

برت و همکاران (۲۰۲۰) از جمله تأثیرات ویروس کرونا بر صنعت ورزش را سرعت شیوع این بیماری می‌دانند، به طوری‌که با ادامه مسابقات تیمی، پس از مثبت بودن آزمایش یکی از افراد، تعداد مبتلایان رو به افزایش رفت و همین امر منجر به تعطیلی کلی مسابقات شد. از این رو بهترین استراتژی را تعطیلی واحدهای ورزشی برشمردند، ولی بیان کردند که اگر حمایت‌های مالی صحیح ارائه نشود جهان ورزش با شکست عظیمی مواجه می‌شود و این شکست، بدون مدیریت صحیح برای بسیاری از صنایع اتفاق خواهد افتاد. همچنین بیان کردند که با توجه به نحوه مبتلا شدن به این ویروس و دوران نقاهت این بیماری بهتر است که ورزشکاران برای حفظ سلامت خود، تمامی پروتکل‌های بهداشتی را حتی با برقراری مجدد مسابقات و فعالیت‌های ورزشی، رعایت نمایند. در ادامه بیان کردند که سازمان‌های ورزشی باید به بازیکنان خود به عنوان منابع انسانی توجهی دوچندان نشان دهند و رفتاری

مدیریتی برای حفظ سلامت روانی بازیکنان برگزینند. لغو مسابقات می‌تواند موجب غم و اندوه، استرس، اضطراب، سرخوردگی برای یک ورزشکار شود. تأثیر روان‌شناختی کرونا بر روی یک ورزشکار رقابتی با حذف شبکه حمایت اجتماعی و روال عادی تمرین، می‌تواند بسیار غیرقابل بازگشت باشد. از این رو مدیران موظفند برنامه حمایتی برای مشاوره‌های پی در پی با ورزشکاران و ترغیب آن‌ها به حفظ تعاملات اجتماعی از راه دور با خانواده و دوستان و هم تیمی‌ها، و حفظ سلامت ورزشی آن‌ها، طراحی و اجرا نمایند.

حمای و همکاران (۲۰۲۰) یکی از اثرات مثبت ویروس کرونا را توسعه ورزش در خانه بیان می‌کنند. آن‌ها از ویروس کرونا به عنوان یک فرصت مناسب برای فعالیت ورزشی و فعال شدن بشریت نام می‌برند زیرا معتقدند هم مربیان و هم افراد، زمان آزادی در اختیار دارند که به راحتی می‌توانند با استفاده از فضای مجازی و روش‌های خلاقانه به فعالیت ورزشی در خانه بپردازند و نیازی به تجهیزات گسترده هم ندارند. در ادامه بیان می‌کنند توسعه ورزش در خانه علاوه بر مزایایی از قبیل سلامت افراد و بالا بردن ایمنی بدن به سلامت روح و آموزش خودآرامی افراد نیز کمک می‌کند. حامی و همکاران، مدیران ورزشی را موظف می‌دانند تا با گسترش راه کارهایی، ورزش در خانه را بیش از پیش گسترش دهند و زمینه‌های مناسب برای فعالیت را آماده کنند. بر طبق گزارشات ارائه شده حدود ۸۶۱.۷ میلیون دانش آموز با تعطیلی مدارس در زمان شیوع کرونا در قرنطینه‌ی خانگی بسر می‌برند. توسعه‌ی ورزش در خانه می‌تواند مشکلات روحی و روانی را در برخی از کودکان و نوجوانان بهبود بخشد. این امر باعث می‌شود که انگیزه‌های بدنی ایجاد شود و یک استراتژی کارآمد برای فعال نگه داشتن جوانان در خانه می‌باشد. بازی‌های ویدئویی می‌توانند لذت بردن از ورزش را تسهیل کنند، تحقیقات نشان داده است که استفاده از بازی‌های ویدئویی با افزایش فعالیت‌های بدنی در دختران و پسران نوجوان مرتبط است. صرف انرژی برای کودکان و نوجوانان با استفاده از بازی‌های ویدئویی، مشابه انرژی صرف شده برای فعالیت‌های ورزشی است، از این رو مدیران ورزشی باید بازی‌های ویدئویی را با توجه به تمام سنین گسترش دهند تا فضایی مفرح برای فعالیت بدنی شکل بگیرد. فعالیت‌های ورزشی در خانه فرصتی را برای افراد فراهم می‌کند تا در حین اقامت در خانه با داشتن حرکات ساده و متناسب با بدن خود سلامت خود را تضمین کنند. بسیاری از کشورها قانون قرنطینه را اجرا کرده‌اند و مردم را مجبور می‌کند در خانه بمانند و تنها در صورت بروز شرایط اضطراری به

بیرون از خانه بروند. این تصمیم سلامت روان و اندیشه افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد به ویژه افرادی که عادت به انجام فعالیت ورزشی در خارج از خانه داشته‌اند. در نتیجه ارائه استراتژی‌های مؤثر برای گسترش ورزش در خانه توسط سازمان‌های ورزشی می‌تواند کمک شایانی به فعال ماندن افراد کند.

راوالی و موسومی^۱ (۲۰۲۰) نیز در تحقیق خود به اهمیت توسعه ورزش در خانه و اثرات مثبت آن بر افراد در ایتالیا اشاره کردند. آنها بیان کردند که قرنطینه و در خانه ماندن موجب بی‌حرکی افراد می‌شود و اثرات منفی آن ممکن است حتی بیشتر از اثرات منفی کرونا باشد از این رو سازمان‌های ورزشی موظفند راهکارهایی را برای توسعه ورزش در خانه ارائه دهند. نیوبولد^۲ و همکاران (۲۰۲۰) در تحقیق خود بیان کردند که فاصله‌گذاری اجتماعی برای حفظ جان افراد بسیار مهم است و تصمیمی کلیدی به حساب می‌آید ولی به لحاظ اقتصادی، هزینه‌های هنگفتی را به جامعه تحمیل می‌کند. از این رو بیان کردند که هنگام تحقیق بر روی مورد مطالعاتی خود، سود خالص کسب شده در حدود ۵.۲ میلیون دلار است. با شناسایی پارامترهایی که منجر به ضرر سازمان‌ها می‌شود می‌توان آن‌ها را حذف کرد و سپس به بهبود اقتصادی با انجام تحقیقات و پیاده‌سازی استراتژی‌های مناسب، حتی با انجام دورکاری و فاصله‌گذاری اجتماعی، کمک کرد. در نتیجه بیان کردند که پیامدهای مالی قابل پیشگیری هستند ولی باید به اثرات دیگر کرونا هم مثل، کاهش میزان آلودگی محیط زیست، افزایش خشونت‌های خانگی و افزایش قتل و خودکشی در تمامی صنایع دقت کرد. در مقابل این اندیشه عمر^۳ (۲۰۲۰) در تحقیق خود وضعیت اقتصادی را بسیار بحرانی ارزیابی می‌کند و بیان می‌کند که تمامی صنعت‌ها در زمان شیوع این بیماری با شکست مالی مواجه شده‌اند و در آینده میزان این شکست مالی به علت کاهش تقاضا، کاهش درآمدها، کاهش عرضه محصولات و خدمات، بیشتر می‌شود و ناشی از فاصله‌گذاری‌های اجتماعی است و ۱۱.۲ میلیون شغل در آسیا با خطر ورشکستگی روبه‌رو است.

احمد و همکاران (۲۰۲۰)، در تحقیق خود بیان می‌کنند که صنعت ورزش هم اکنون با شرایطی بحرانی رو در رو است، ولی سوال اصلی این است که آیا جامعه‌ی ورزشی می‌تواند خود را از این شرایط خارج کند؟ در پاسخ به این سوال بیان می‌کنند که در صنعت

1. Ravalli Musumeci

2. Newbold

3. Omar

ورزش سه بخش اصلی درآمدی یعنی، حق پخش رسانه، بلیط فروشی، و هزینه‌های جانبی مسابقات، از بین رفته است ولی استفاده از استراتژی‌های کاربردی با توجه به هر منطقه می‌تواند بخشی از این هزینه‌ها را جبران کند. ولی هم‌اکنون باید مواردی مورد بررسی و تحقیق قرار بگیرد، مثل تمایل طرفداران برای بازگشت به ورزشگاه‌ها، تمایل سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در صنعت ورزش و تمایل خود افراد ورزشکار به شرکت در مسابقات. هاقص^۱ (۲۰۲۰) در تحقیق خود به بررسی ورزش استرالیا در مواجهه به ویروس کرونا پرداخت. استرالیا در ورزش جامعه‌ای سرآمد به حساب می‌آید، از این رو به منظور مقابله با آثار کرونا سه سطح استراتژیک برای توسعه ورزش برگزیده است. در سطح ۱، تمرین ورزشی در قرنطینه به صورت تک نفره با حفظ فاصله از دیگران در فضای آزاد؛ سطح ۲، به افراد اجازه می‌دهد تا در گروه‌های کوچک حداکثر ۱۰ نفر جمع شوند، تا زمانی که شرایط خوبی دارند و ۱۴ روز عاری از علائم ویروس کرونا بوده باشند. سطح ۳؛ اجازه بازگشت کامل به فعالیت‌های ورزشی است. فعالیت در سطح سوم مستلزم کاهش قدرت شیوع ویروس کرونا است.

سیاست‌های ورزشی در زمان شیوع کرونا شامل موارد زیر می‌گردد:

- با استفاده از شبکه‌های مجازی به طور واضح و مکرر با افراد ذینفع ارتباط برقرار کنید.
- مشاوره رسمی و کارآمد سازمان بهداشت را دنبال کنید.
- با ورزشکاران، سازمانهای ورزشی، شرکا و سایر ذینفعان مشورت کنید.
- نسبت به بودجه و کارکنان انعطاف پذیر باشید.
- با جامعه ورزش و ذینفعان در تماس باشید؛
- کمک به سازمان‌های ورزشی برای حمایت از صنعت ورزش.

تیمپکا و همکاران (۲۰۲۰) درباره تأثیرات کرونا بر ورزش بیان می‌کنند که با لغو شدن بسیاری از مسابقات و تعطیلی اماکن ورزشی فعال، زیان جبران ناپذیری به صنعت ورزش، هم از نظر اقتصادی هم از نظر روانی - اجتماعی وارد شده است. در ادامه بیان می‌کنند که استراتژی‌های مواجهه با کرونا در هر کشوری متفاوت است ولی به منظور مقابله با ضررهای وارده، دولت و سازمان‌های داوطلبی باید به کمک سازمان‌های ورزشی بشتابند. در شرایط

کنونی بسیاری از مدیران اماکن ورزشی امکان برگشتن به فعالیت پس از کرونا را ندارند، زیرا با کمبود بودجه مواجه هستند. همچنین بسیاری از ورزشکاران با کاهش درآمد روبه رو هستند و حتی هزینه گذران زندگی را نیز به سختی فراهم می کنند که باعث ایجاد مشکلات روحی در افراد ورزشکار می شود. از این رو مدیریت صحیح در حوزه ورزش می تواند با بروز شرایط سخت مقابله کند. با توجه به مطالعات صورت گرفته در حوزه اثرات کرونا بر صنعت ورزش بیشتر اثرات منفی مد نظر نویسندگان قرار گرفته است و تعداد اندکی از نویسندگان بر روی ابعاد و تغییرات مثبت ایجاد شده تمرکز کرده اند.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر از نوع پژوهش های ثانویه است و روش اجرای آن مرور بهترین شواهد است که با استفاده از روش کتابخانه ای صورت گرفته است. هدف از انجام این پژوهش، ارزیابی اثرات کرونا بر صنعت ورزش است. به این منظور ۲۴ مقاله و سایت مرتبط به زبان انگلیسی یافت شد که از میان آن ها ۱۲ مورد انتخاب و مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس مطالعات صورت گرفته، اثرات کرونا در صنعت ورزش هم دارای جنبه های مثبت و هم دارای جنبه های منفی بوده است. جنبه ی منفی کرونا به چند بخش مهم تقسیم می شود که مهم ترین آن، بخش اقتصادی است. عمر، کرویف و احمد (۲۰۲۰) هریک به گونه ای به ضررهای مالی و دگرگونی های اقتصادی کرونا در ورزش اشاره کرده اند. ولی در این میان نیوبولد (۲۰۲۰) با نگاهی متفاوت به این امر توجه کرده است و بیان می کند حتی با استفاده از دورکاری و بسته شدن اماکن ورزشی و تعطیلی نسبی صنعت ورزش، هم می توان درآمد حاصله را افزایش داد و از شرایط سکون مالی خارج شد. جنبه های منفی دیگری که می توان به آن اشاره کرد، در بخش ورزش حرفه ای و برای ورزشکاران حرفه ای است که با سردرگمی و ابهامی دوچندان مواجه هستند، از این رو در مطالعات برت و احمد (۲۰۲۰) پیشنهاد شد که سازمان های ورزشی، شبکه ای گسترده برای برقراری ارتباط و کمک به آن ها برگزینند و آن ها را از شرایط فعلی خارج نمایند. از اثرات مثبت کرونا در ورزش، ترویج ورزش در خانه و توصیه به فعال ماندن در خانه در این ایام است. با توجه به فراغت پیش آمده برای افراد و فواید ورزش برای حفظ و ارتقاء ایمنی بدن، توسعه ورزش در خانه بسیار رویکرد مفیدی است که حمای و همکاران، راوالی و موسومی نیز در تحقیقات خود به آن

اشاره کرده‌اند. در شرایط کنونی بسیاری از بخش‌ها در صنعت ورزش به عنوان بخش‌های ورشکسته ارزیابی می‌گردند، از این رو وظیفه‌ی سازمان‌های ورزشی، دولت و نهادهای داوطلبانه است که ابتدا به شناسایی این بخش‌ها بپردازند و سپس با مدیریت صحیح، از تهدید پیش آمده برای صنعت ورزش، فرصت خلق کنند. بر اساس مطالعات صورت گرفته می‌توان نتیجه گرفت که محققان بیشتر بر روی جنبه‌های منفی پاندمی کرونا در صنعت ورزش تمرکز کرده‌اند، در صورتی که تعداد کمی از آن‌ها جنبه‌های مثبت را نیز مد نظر قرار داده‌اند. در این میان سازمان‌های ورزشی نقش مهمی را ایفا می‌کنند، مدیریت صحیح در زمان‌های بحرانی می‌تواند، بحران را به خوبی مدیریت کند. سازمان‌های ورزشی وظیفه دارند با شناسایی دقیق صدمات و فواید ناشی از این شرایط، با برگزاری جلساتی مؤثر پیرامون اصلی‌ترین مسائل، با هم فکری و طرح استراتژی‌های کاربردی و خلاقانه، صنعت ورزش را از بحران خارج کنند. با توجه به این مسئله که در هر نقطه از جهان میزان بحران متغیر است بهتر است استراتژی‌های اعمال شده نیز بومی‌سازی شوند. با طرح آیین‌نامه‌های جدید و مطالعات بیشتر درباره‌ی این ویروس، می‌توان برای مواجهه با بحران‌های بعدی آمادگی بیشتری به دست آورد. نحوه فعالیت سازمان‌های ورزشی در شرایط پسا کرونا بسیار متفاوت خواهد بود. در نتیجه مدیران ورزشی باید پیرامون شرایط شروع، به فعالیت صنعت ورزش با کم‌رنگ شدن پاندمی کرونا تمرکز زیادی داشته باشند، زیرا در این زمان بسیار از ورزشکاران و حتی کارکنان سازمان‌های ورزشی نه تنها از نگاه مادی بلکه از نظر اجتماعی، روحی و روانی با مشکلات بسیاری دست و پنجه نرم می‌کنند. بنابراین، توجه به این مسئله بسیار اهمیت پیدا می‌کند. با توجه به اهمیت انجام تحقیقات مستمر در این شرایط، پیشنهاد می‌گردد محققان پیرامون مسائل ارائه شده تحقیقات بیشتری انجام دهند:

- تأثیرات مالی پاندمی کرونا در ایران؛
- ارائه‌ی راهکارهای مناسب برای خروج از بحران در صنعت ورزش؛
- ارائه راه کارهایی خلاقانه برای بازگشت به کار اماکن ورزشی و مسابقات ورزشی؛
- تدوین استراتژی مواجهه با بحران در صنعت ورزش؛
- تدوین چهارچوب فعالیت در صنعت ورزش در پسا کرونا.

منابع

- Fitzgerald, H., Stride, A., & Drury, S. (2020). COVID-19, lockdown and (disability) sport. *Managing Sport and Leisure*, 1-8.
- Al-Ubaydli, O. (2020). *Understanding How the Coronavirus Affects the Global Economy: A Guide for Non-Economists*. Bahrain Center for Strategic, International and Energy Studies.
- Brett G. Toresdahl, MD. Irfan M. Asif, MD. (2020). Coronavirus Disease 2019 (COVID-19): Considerations for the Competitive Athlete. *Sport health*. 12 (3). 10-15.
- Cruyff, J. (2020). *The impact of the Covid-19 on the management of sport organizations*. Johan Cruyff Institute.
- Csato, I. (2020). *Coronavirus and sports leagues: how to obtain a fair ranking if the season cannot resume?*. C44, Z20.
- Hammami, A. Harrabi, B. Mohr, M. Krustup, P. (2020). Physical activity and coronavirus disease 2019 (COVID-19): specific recommendations for home-based physical training. *Managing Sport and Leisure*. 10, 15-22.
<https://thecommonwealth.org/media/news/sport-policy-during-coronavirus-pandemic>
- Hughes, D. (2020). In the frame, road map for Australian sport on an uncertain journey through COVID-19. *Journal of science and medicine in sport*, 23(7), 636-638.
- Parnell, D., Widdop, P., Bond, A., & Wilson, R. (2020). COVID-19, networks and sport. *Managing Sport and Leisure*, 15, 1-7.
- Ravalli, S. Musumeci, G. (2020). Coronavirus Outbreak in Italy: Physiological Benefits of Home-Based Exercise During Pandemic. *Journal of Functional Morphology and Kinesiology*, 5(2), 31-39.
- Thunström, L., Newbold, S. C., Finnoff, D., Ashworth, M., & Shogren, J. F. (2020). The benefits and costs of using social distancing to flatten the curve for COVID-19. *Journal of Benefit-Cost Analysis*, 1-27.
- Timpka, T. (2020). Sport in the tracks and fields of the corona virus: Critical issues during the exit from lockdown. *Journal of science and medicine in sport*, 23(7), 634.